

Əli Umud oğlu Əliyev

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Ağcabədi filialı
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru
eli.aliyev.54@mail.ru

ERMƏNİLƏRİN SAXTALAŞDIRMA SİYASƏTİNƏ TARİXİ BAXIŞ

Xülasə

Erməni milləti əsrlər boyu Rusiya imperiyasının, daha sonra isə Sovet imperiyasının dəstəyi ilə Azərbaycan torpaqlarında məskunlaşaraq hər cür məkrli addımlar ataraq, onu özlərinə çevirməyə çalışıb. Tarixi araşdırmalar göstərir ki, ermənilər Qafqaz Albaniyasına sonradan gəlirlər. Onlar daim Albaniyanın erməni tayfası ilə assimilyasiya olunurlar. Albanların xaçı öz-özünə təsvir edilmiş, əksinə qədim albanların və sonrakı azərbaycanlıların təfəkkürünə həkk olunmuşdur. Bu məqsədlə İslam amilindən istifadə ediblər. Və bu amil onlara Qafqaz Albaniyasının bugünkü tarixini yenidən müəyyənləşdirməyə imkan verib. Halbuki, ölkəmizin ərazisində mövcud olan toponimlər, xalqda arasında işlənən bir çox sözlər millətimizin xaça sitayiş etdiyini sübut edir.

Ümumiyyətlə, ermənilərin əsas xüsusiyyəti və siyasi xətti bu diyarın ətraf torpaqlarını və mədəniyyətlərini özünü aktuallaşdırmaq yolu ilə öz "qədim tarixlərini" yazmaq idi. Bunun sübutu erməni dili, mətbəxi, musiqisi və s. göstərilə bilər.

Açar sözlər: *Qafqaz Albaniyası, Alban xaçı, ermən tayfası, haylar, millət, xalq, ermənilər*

Ali Umud Aliyev

Azerbaijan State Pedagogical University, Agjabadi branch
Ph.D in Philology
eli.aliyev.54@mail.ru

Historical review to the armenians's falsifying policy

Abstract

For centuries, the Armenian nation, with the support of the Russian Empire and then the Soviet Empire, settled in the lands of Azerbaijan, taking all sorts of insidious steps and trying to make it their own. Historical investigations show that Armenians came to the Caucasus Albania later. They constantly assimilated with the Armenian tribe of Albania. The Albanians' cross has been self-portrayed, and in the contrary has been engraved in the thinking of ancient Albanians and later Azerbaijanis. To this end, they have used the Islamic factor. And this factor has allowed them to redefine the history of Caucasian Albania today. However, the toponyms that exist on the territory of our country, and many of the words used in the nation, prove that our nation was worshipping to a cross.

In general, the main feature and the political line of the Armenians was the writing of their own "ancient history" by way of self-actualization of the surrounding lands and cultures of this land. Proof of this is Armenian language, cuisine, music and so on. can be shown.

Keywords: *Caucasian Albania, Albanian cross, armenian tribe, hays, nation, people, armenians*

Giriş

XIX əsrin əvvəllərində Rusiya Azərbaycanı işğal etdikdən sonra öz hökumranlığını möhkəmlətmək və işğal etdiyi ərazilərdə manqurtlaşdırma siyasəti yeritmək, münaqişə ocaqları yaratmaq kimi perspektiv planlar qarşıya qoymuş və bu planları uğurla yerinə yetirmişdir. Belə bir "parçala hökm et" siyasətini erməni siyasəti adlandırırıram. Ümumiyyətlə, Azərbaycan türk millətinə, dövlətçiliyinə, ərazi bütövlüyünə qarşı çevrilmiş hər bir ideya və ideologiyı erməni siyasəti kimi dərk edirəm. Bu erməni siyasətinin məqsədi hansı yolla olursa olsun Azərbaycan türk millətini yox

etmək, Azərbaycan torpaqlarını özünüküləşdirmək üçün müxtəlif üsullara, variantlara əl atmaqla Azərbaycanı xəritədən silməkdir.

Ərmən Alban tayfası imiş. Bütün Türk tayfaları ilə və eləcə də Albanlarla düşmən mövqedə olan haylar Ərmən tayfasının xristian olmasından istifadə edərək həmin tayfanın adı altında gizlənmişlər. Ona görə belə etmişlər ki, Alban torpaqlarına sahib dursunlar, vətənsiz bir tayfa olaraq özlərinə vətən tapsınlar. Bu ideya onların daimi olaraq xain xislətini tənzimləyən atribut kimi səciyyələnir. Ərmən Alban tayfası İrəvan xanlığının ərazisində yerləşirmiş. Gəlmə tayfa olan haylar Ərmən tayfasını assimliyasıya etmişdir. Ərmən Alban tayfası ilə düşmən mövqedə olan haylar daimi olaraq Alban tayfalarını təqib etmiş, qırğınlar törətmiş, tarixin yaddaşında silinməz izlər qoymuşlar. O qədər haylar Türk tayfalarını qovmuşlar ki, bu gün də tələsik bir iş gördükdə-«nə olub, hay gəlir?!» deyirlər. Yəni ən qəddar düşmən və quduz xalq haylar daimi olaraq türklərin qənimi olmuşdur.

Ərmən sözünün mənası mən igidəm deməkdir. Filologiya elmləri doktoru, professor Sadiq Şükürov da belə bir doğru nəticəyə gəlmişdir ki, «ərmən» sözü xalis türk sözüdür. Hay tayfaları Ərmən Alban tayfasını tarixən assimliyasıya etmiş və Ərmən adını özləri üçün millət adı seçmişlər. Onlar «ərmən» adını «erməni» formasında qəbul etmişlər. Xalq arasında belə bir fikir dolaşır ki, guya «er-yer, «məni»-mənim (yer mənimdir) deməkdir. Daimi olaraq yer iddiasında olduqları üçün belə ad seçiblər.

İrəvan sözünü də Yerevan etmişlər. Bu sözdə də daimi yer iddiasında olan haylar «yer» sözündən əl çəkməmişlər. Bu gün erməni dediyimiz xəyanət çamurluğu qədim dövrdə hay və yaşadıqları ərazi isə Hayıstan adlanırmış.

«...erməni kilsəsi Albaniyada ölkəni erməniləşdirmək aləti olmuşdur... Erməni kilsəsi «Albaniyanın bütün kilsələrində sülh»ü yalnız yadelli işğalçıların köməyi ilə bərqərar edirdi, erməni katolikosluğunun mənafeyi hər dəfə tələb etdikdə erməni kilsəsi həmişə yadelli işğalçıların köməyinə əl atır, «xaç bayrağı ilə öz yolu üzərində tarixi Albaniya və onun bir hissəsi olan Qarabağ (Arsax) xalqlarını «yox edirdi» (Kalankatuklu, 1993: 11).

Ermənilər Albanlardan bizi uzaqlaşdırıb özlərini Alban yurdunun varisləri elan ediblər. Xaç, xristianlığa qarşı bizdə kin-kidurət oyadıb özləri isə sonradan xristian və xaçık olublar. Halbuki Albanlar xristianlığı ermənilərdən 270 il əvvəl qəbul etmişlər. Bu gün də dədə-babalardan bizə yadigar qalmış adət və ənənələrdə xaça tapınma özünü göstərir. Məsələn, atlarda bəd xassəli şiş olduqda onun üstünə xaç şəkilli dağ çəkirlər ki, bədxassəli şiş çəkilsin, yox olsun. Yəni xaç xeyir qüvvə kimi qəbul edilir. Və yaxud bu gün də çörək bişirilərkən onun üzərinə xaç işarəsi çəkirlər. Ulu soylarımızın çoxunun damğası xaç şəklində olmuşdur. Qədim onomastik adlarımızın xaça bağlı olması fikrimizi bir daha sübut edir: Məs: Xaçınyalı kəndi, Xaçın çayı, Xaçbulaq yaylağı, Zümürxaç kəndi, Xaçmaz rayonu və s.

Ermənilər Azərbaycan xalqına qarşı yürütdüyü məhvetmə siyasətində ərəblərlə, farslarla bir nöqtədə birləşirlər. Belə ki, İslam dinini qılnc gücünə Azərbaycan xalqına qəbul etdirənlər bu xalqı ilkin mədəniyyətdən, soy kökündən, inam və inancından, dinindən ayırıblar. Ermənilər də başqa prizmadan yanaşb Azərbaycan xalqında xristianlığa qarşı, xaça qarşı ikrah hissi oyadıblar. Bax bu iki məqam eyni nöqtədə birləşir. Hər iki yanaşmanın məqsədi Azərbaycan xalqını öz soy kökündən uzaqlaşdırmaqdır. Ermənilərin isə bu məsələyə belə yanaşmalarının iki məqsədi vardır. Birincisi Azərbaycan xalqının tarixən düşməni olan erməni bu xalqı məhv etmək, məhv etməkdir, ikincisi isə ondan irəli gəlir ki, özləri Azərbaycan xalqının soy kökü olan Alban tayfasının birinin adı altında gizlənmiş «hay» dır. Ona görə də Azərbaycan xalqını soy kökündən uzaqlaşdırmağa hər an cəhd göstərir. Məlumdur ki, Albaniya 26 tayfanı əhatə etmişdir. Bu 26 tayfanın əksəriyyəti Türk tayfaları olmuşdur. Alban tayfaları Albaniya ərazisinin sahibi imiş. Bu ərazilərdə «hay» tayfası yaşamayıbdır. «Hay»ların bu məkanda tarixən əraziləri olmayıb. Lakin bu ərazilərə köçürülən «hay»lar özlərinə əbədi məkan seçmək üçün «Ərmən» Alban tayfasının adı altında gizləniib, Albaniyanın Ərmənilər yaşayan Ərməniyə torpaqlarına sahib durublar. Odur ki, onlar heç vaxt razı olmazlar ki, Azərbaycanlılar öz soy kökünə bələd olsunlar və xristian dininin onlardan əvvəl qəbul etmiş babalarını tanıсынlar. Axı tarixdən məlumdur ki, Albanlar xristianlığı «hay»lardan 270 il əvvəl qəbul ediblər. Həmçinin bir də ona görə «hay»lar Ərmən Alban tayfasının adı altında

gizlənmişlər ki, həm özlərini Albanların varisləri saysınlar, həm də guya xristianlığı əvvəlcədən qəbul etdiklərini sübut etsinlər. Alban tayfalarından bu günümüzdə qədər öz mədəniyyətini qoruyub saxlayan və bu gün də öz qədim Alban milli qüruru ilə yaşayan İngiloylar Azərbaycanda 14,9 min nəfərdir. “İngiloylar (14.9 min nəfər, 1999) dini mənsubiyyətinə görə xristian (gürcü pravoslav kilsəsi) və müsəlman ingiloylara ayrılır. Müsəlmanlar Zaqatala rayonunun Əliabad, Mosul və Balakən rayonunun İtitala kəndlərində, xristian ingiloylar isə Qax rayonunun 9 kəndində yaşayırlar. Qədimdə onların yaşadıkları ərazi Kambisena (Ereti) adlanırdı və əsas əhalisi ingiloyların əcdadları hesab olunan er və qel tayfalarından ibarət idi. Burada Alban kilsəsi fəaliyyət göstərirdi. İngiloyların bir hissəsi sonradan zorla gürcüləşdirilmiş Alban tayfalarının qalıqlarıdır” (“AMB”, 2007: 107).

Verilmiş sitatdan aydın olur ki, er tayfası Alban tayfası olmuşdur. Haylar bu tayfanın adı altında gizlənmişlər.

Lakin tarixi nə qədər saxtalaşırsalar da, tarixin daş yaddaşı həqiqəti üzə çıxarır. Bunu ermənilərin öz yazarları da qələmə almışlar. O.Kapantsyan “Xayasa-kolibel arman” (Yerevan, 1948) əsərində qeyd etmişdir ki, ermənilər VII əsrdəki Kiçik Asiyada Hayasa adlı əyalətdə yaşadıklarına görə “hay” adlandırılmışlar. Buradan aydın olur ki, bunlar erməni deyil haydırlar. Bu gün də onlar bir-birindən millətini soruşduqda–hayes? -(ermənisən?) -deyirlər.

Müasir elmi araşdırmaya əsasən erməni adlandırdığımız bu riyakarlıq çamurluğu Hind-Avropa mənşəli friqlərin bir qoludur. Ulu əcdadları eradan əvvəl XII əsrdə Balkanlardan Kiçik Asiyaya köçmüş, Hayasa əyalətində məskunlaşmış e.ə. VII əsrdə Urartu dövlətinə qatılmışlar. Urartulular onların bir hissəsini indiki Ermənistan ərazisinə köçürmüşlər.

Buradan aydın olur ki, erməni adlandırılan xalqın adı “hay”dır və yaşadıkları ərazi isə “Hayistan” adlanırmış. Ermənistan ərazisinə gəlmədiklər. Ermənistan Qədim Alban tayfası olan Ərmənlərin yaşadıkları Ərməniyyə torpaqlarıdır.

Belə bir nəticəyə gəlmişəm ki, erməni dili də qədim alban dili əsasında formalaşıbdır. Alban mədəniyyəti bizə erməni dilində gəlib çatmışdır. Erməni kimi tanınan bu xalq Ərməniyyə torpağına yiyələnmiş haylardır.

Bu fikri Alban dilini, mədəniyyətini əlifbasını, ümumiyyətlə, Alban izini yer üzündən silib erməniləşdirən hayların tarixi gedışləri, durumları və xarakterik xüsusiyyətləri şərtləndirir. “Mingəçevirdəki qazıntı zamanı tapılan Alban əlifbası parçaları təsdiq edir ki, V-VII əsrlərdə Arranın öz yerli yazısı var idi və bu yazı ölkədə ərəb hökmüranlığı daha qurulmazdan əvvəl mövcud olmuşdur...Arranda yazılı mənbələr və ədəbiyyat xəlifə Əbdül-Malikin (685-705) hökmüranlığı dövründən başlayaraq məhv edilmiş və ya sıxışdırılıb aradan çıxarılmışdır. Divanxanalar ərəb dilinə keçdi, Alban yazısı, habelə fars və Xarəzm yazıları, əhali içərisində savadlı təbəqələrin azlığı və qriqoryan kilsəsinin təzyiqi üzündən sıxışdırılıb unuduldu və təbii olaraq məhv oldu. Erməni dili Alban dilini əvəz etdi” (Bünyadov, 1989: 58).

Bizim dövrümüz çoxəsirlik dünya qazanında bişmiş sinxronik bir aləmdir. Biz bu aləmdə şamanlıq, büdpərəstlik, hər bir şeyə tapınma, xristianlıq, islamçılıq və s. anamları görə bilirik. Tarixin inkişaf xətti və fəlsəfi duyum, bunu bizə imkan verir deyək ki, bütün bəşəriyyətin son nöqtədə birləşmə ehtimalı labüddür. Çünki bəşər övladının başlanğıcı və sonu eyni nöqtədə dərk olunur. Yuxarıda söylənilən fikirlərin təsdiqini görkəmli filoloq alim, əməkdar elm xadimi, mərhum professor Mirəli Seyidovun “Azərbaycan xalqının soykökünü düşünərkən” əsərində tapa bilirik. M.Seyidov yazmışdır: “...Azərbaycan dilli qəbilələrin, qəbilə birləşmələrinin eradan on dörd yüz il qabaq Azərbaycanda yaşaması haqqında bilgi vardır. Sonrakı yüzilliklərdə (IV-III) onlar burada elliklə, yaşamış və vaxtaşırı el-el buraya gəlib qohum, qardaş qəbilə birləşmələrinə qaynayıb-qarışmışlar.

Burada yaşayan və eradan qabaq axınla gələn türkdillilərin dili azı-azı eranın ilk yüzilliklərindən tutmuş ümümxalq danışq dili qatına yüksəlirdi. Belə olmasaydı, aşağıda görəcəyimiz kimi, V yüzillikdə “Dəli Dömrül boyu” Qafqazda, xüsusilə Ermənistanda, Gürcüstanda yayılmazdı və onun yaxından iştirakı ilə əsərlər yaranmazdı. Musa Qağanqatlı (VII əsr) əsərində göstərir ki, hələ eranın V yüzilliyində Qazan xan və onun qardaşı haqqında tarixi əfsanə ola bilsin elə lap əsl əfsanə varmış və tarixçi onu az-çox dəyişikliklə əsərinə salmışdır. Ola bilsin ki,

Qazanxan əfsanəsini tarixiləşdirmişdir. Deməli Dəli Domrul əfsanəsi, Qazan xan tarixi əfsanə hələ V yüzillikdə Qafqazda Azərbaycan dilində yayılıbmış. Çoxdan eradan 14 yüz il qabaq yaşamış və sonradan axın halında gələnlər Qafqazda türk dilinin qatını daha da artırmış və bu da Azərbaycan dilinin yayılma arealını genişləndirmişdir, tarixi şərait, ictimai mühit ətrafdakı dillərə təsir etməyə, qarşılıqlı əlaqələrə əsas yaratmışdır. Belə bir durumda mədəni, dil bağları daha da genişləndirirdi. Eranın ilk yüzilliklərindən böyük axınla xəzərlər, az sonra hunlar və b. qəbilə birləşmələri xalqlar Qafqaza gəlirlər. Türk qatı böyüyür, genişlənir, ictimai durumu daha da möhkəmlənir. Belə bir durumun qonşu dillərə, xüsusilə erməni dilinə təsiri özünü açıqca göstərir. Bu dil hadisəsini duyan görkəmli bilici H.Acaryan əlli ildən çox müasir erməni dili (aşğarapar) ilə əski erməni dili (qrapar) arasındakı böyük, ciddi ayrılıq, fərq haqqında düşünmüş və axırda yazmışdır:

“Erməni dili strukturunun (sintaksis nəzərdə tutulur) quruluşuna görə öz çevrəsində olan və onu işğal edən dillərin-latınca, yunanca, fransızca, ərəbcənin, assoriceənin və hətta kürdcənin strukturuna quruluşuna uyğun ola-ola birdən-birə bunlardan uzaqlaşır və türk-tatar dillərinin strukturuna oxşayır? Bu oxşayış tamam təsadüfdürmü? Erməni dilinin struktur quruluşunun dəyişilməsinin səbəbləri yoxdurmu?”

H.Acaryan erməni dilindəki böyük dəyişikliklərdən bəhs edərək yazır ki, hər kəs qraparla aşğaraparı müqayisə edərsə ən kiçik məsələdə belə böyük müxtəlifliyi, fərqi görər. Müəllif fikrini isbat etmək üçün bir çox qrammatik məsələləri misal çəkir. O, feildə, təyində və s. dəyişiklikləri göstərir. Erməni dilinin quruluşundakı ciddi dəyişikliyə H.Acaryan VII yüzilliyin tarixçisi Hovhannes Mamikonyanın, XI yüzilliyin şairi Həraqasinin dilində tuş olarkən təəccüblənmişdir.

Bizcə, Hovhannes Mamikonyanın dilindəki dəyişiklik təbii dil hadisəsidir. Əgər Mamikonyanların köklərinin uyğurlarla qan qohumluğu göz qarşısına gətirilərsə, onda məsələ az-çox aydın olar. Görünür ki, türkdilli Mamikonyanlar erməniləşərkən qraparın qrammatik quruluşunda istər-istəməz dəyişiklik etmişlər” (Kalankatuklu, 1993: 436).

Buradan bir daha aydın olur ki, ermənilər türk tayfasının adı altında gizlənib dilinin qrammatik strukturunu da türk dilinin təsiri altında formalaşdırıblar (Əliyev, 2009: 56-61).

“Aparılan araşdırmalar və tədqiqatlar nəticəsində aydın olur ki, ermənilər müxtəlif vaxtlarda gah Əhəməni fars imperiyasının gah Makedoniyalı İsgəndərin, gah Azərbaycan-Atropatenanın, gah da türklərin hakimiyyəti altında olmuşlar. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, ermənilər hansı dövlətin ərazisində yaşayırdısa, o dövlətin tarixini özününkü kimi qələmə verməyə, ona şəriq çıxmağa başlayırdılar. Mənbələrin birində qeyd edilir ki, beləliklə, “süni şəkildə yazılan və təbliğ olunan erməni xalqının tarixi həqiqətdə ayrı-ayrı erməni olmayan etnik feodalların tarixidir” (Məmmədov, 2008: 25).

Azərbaycanlı dedikdə Azərbaycanda yaşayan Azərbaycan xalqı nəzərdə tutulur. Burada gürcü, erməni, rus, ləzgi, türk, kürd və s. millətlər yaşayırlar. Gürcüstanlı dedikdə orada yaşayan bütün millətlər (gürcülər, ermənilər, ruslar Azərbaycan türkləri və s.) nəzərdə tutulur. Eləcə də rusiyalı, polşalı macarıstanlı və s. dedikdə orada yaşayan bütün millətlər nəzərdə tutulur. Odur “ki, “azərbaycanlı” ifadəsi də sovet dönməsində millətimizin adının unudulması üçün işlədilmiş erməni siyasətinin bir variantıdır. Çünki “böyük Ermənistan” sovet ideologiyasına əsasən Azərbaycan türkü yox edilməli, bir millət kimi dərk olunmamalı idi. Əgər belə olmasaydı gürcüstanlılar içərisində gürcülər ermənistanlılar içərisində erməni milləti, rusiyalıları içərisində rus milləti və s. olduğu halda azərbaycanlılar içərisində bizim millətin adı nədir?! Sovet imperiyası 70 il ərzində Azərbaycanda xalq, Ermənistanda isə millət formalaşdırmışdır (Şükürova, 1999: 78-80).

Amma bu gün biz bir millət kimi Azərbaycan türkü adlanmalıyıq, öz Dədə Qorqud adımızı özümüdə qaytarmalıyıq. Azərbaycanlı olmağı ilə Azərbaycanda yaşayan bütün millətlər fəxr edə bilər. Çünki Azərbaycan dünyanın cənnət məkanıdır. Bütün millətlər burada yaşamaq və azərbaycanlı olmaq arzusundadır. Ulu öndərimiz Heydər Əliyev oğlu Əliyev bu barədə demişdir: “Mən azərbaycanlı olmağımla fəxr edirəm!” Bu fikir həm də Azərbaycan türkü ifadəsi mənasında işlədilmişdir. Odur ki, mən də ulu öndərimizin söylədiyi fikrin davamı olaraq bir millətin nümayəndəsi kimi, yəni Azərbaycan türkü olmağımla fəxr edirəm. Azərbaycan dilində bütün millətlər danışa bilər, lakin bu dili Azərbaycan türk millətinin Azərbaycan türkü qorumalı, sevməli və bütün dünyada təbliğ etməlidir. Çünki bu dil Azərbaycan türk dilidir.

Azərbaycan xalqı çoxmillətli tərkibə malikdir. Azərbaycanda əhalinin milli tərkibə görə 90,6 %-ni Azərbaycan türkləri təşkil edir. Lakin burada “başqa millətlərin nümayəndələri” əvəzinə “başqa xalqların nümayəndələri” ifadəsi işlədilir ki, bu ifadə də yanlışdır. Çünki hər bir dövlətin öz xalqı və xalqının milli tərkibi vardır. Ona görə də hər bir dövlətin, xalqının milli tərkibi də müxtəlifdir. Bu baxımdan ayrı-ayrı xalqların milli-tərkibi Azərbaycanda ola bilməz. Odur ki, Azərbaycanda ayrı-ayrı xalqların deyil, millətlərin nümayəndələri yaşayırlar. Burada rus, ləzgi, gürcü və s. millətlərin nümayəndələri vardır ki, sovet dövründə bunlara “az saylı xalqlar” deyirdilər. Bu ifadə də yanlışdır. Xalqın içərisində millətin say tərkibinə görə az və ya çoxluğu ola bilər. Odur ki, Azərbaycanda 7953,9 mln. nəfər xalqın milli tərkibə görə sayı (1999-cu il siyahıya alınmaya əsasən) aşağıdakı kimidir.

sayı (min nəfərlə)	Yekuna nisbətən % lə
1.Azərbaycan türkləri–7205,5 mln. nəfər	90,6
2.Ləzgilər– 178,0	2,2
3.Ruslar– 41,7	1,8
4.Ermənilər– 120,7	1,5
5.Talışlar– 76,8	1,0
6.Avarlar – 50,9	0,6
7.Türklər– 43,9	0,5
8.Tatarlar– 30,0	0,4
9.Ukraynalılar– 29,0	0,4
10. Saxurlar– 15,9	0,2
11. Gürcülər– 14,9	0,2
12. Kürdlər– 13,1	0,2
13. Tatlar– 10,9	0,3
14. Yəhudilər– 8,9	0,1
15. Udinlər – 4,2	0,12
16. Digərləri– 9,5	(1,95)

Burada milli tərkibi və sayı göstərilən bu millətlər Azərbaycanda yaşadıkları üçün azərbaycanlı adlanırlar və bunlar Azərbaycan xalqını təmsil edirlər. Göründüyü kimi azərbaycanlı dedikdə ən azı 16 millət nəzərdə tutulur ki, bu da 7953,4 min nəfər Azərbaycan xalqı deməkdir. Bunların içərisində isə Azərbaycan türkləri 7205,5 min nəfər təşkil edir, 747,9 min nəfər isə digər millətlərin nümayəndələridir.

Qətranı qaynatsan da şəkərə çevrilə bilmədiyi kimi, başqa millətlərin adını, soyadını dəyişməklə türkləşə bilməz. Ona görə də hər bir millətin öz adı, soyadı və xisləti vardır. Erməni Azərbaycanda yaşayıb, adını və soyadını dəyişib, “Həcər südü əmmişəm, babam Koroğludur, Nəbidir, Cavanşirdir” deməklə türkləşmir, əslində millətimizi təhqir edir.

Erməni siyasətinin növlərindən biri də Azərbaycan ərazisində türk soykökü ilə bağlı onomastik vahidlərin məqsədli şəkildə dəyişdirilməsi olmuşdur. Məsələn, Gəncə-Yelizavetpol və yaxud Kirovabad, Şəki-Nuxa, Beyləqan-Jdanov, Tərtər-Mirbəşir, Qəbələ-Qurtqaşen. Oğuz-Vartaşen və s. yer adları dəyişdirilərək ilkin həqiqi anlamından uzaqlaşdırılmaqla doğma soy leksikasına biganəlik, unutqanlıq psixologiyası aşlamışlar. Həmçinin başqa millətlərdən olan azlıqlara muxtariyyət verməklə bərabər onların yerləşdiyi əraziləri sanki özəlləşdirib, təmizləmə aparmaqla, oradakı adları da dəyişdirib azərbaycansızlaşdırmaq məqsədi güdmüşlər. Erməni yaşadığı əraziləri erməniləşdirsə, dərd yaradır. Hətta yaşamadığı ərazilərin də adlarını dəyişib, Azərbaycan torpaqlarına erməni damğası vururlar. Azərbaycanda hara ayaq basırlarsa, orada erməni xacı basdırır, alban xaçlarını erməniləşdirirlər, bir sözlə, erməni siyasəti yürüdürlər. Bu siyasət Azərbaycanda daimi olaraq qədimdən bu günə kimi davam etdirilmişdir. Bu erməni siyasətinin yalnız bir məqsədi olmuşdur: Azərbaycanı özünüküləşdirmək və Azərbaycan türklərini yox etmək. Bu siyasəti rus çarizmi hər vasitə ilə tətbiq etməyə çalışmışdır. Bəzi sərhəd zonalarında iddialı

millətləri yerləşdirməklə, yer adlarını dəyişməklə erməni siyasətinin rus variantını həyata keçirmişlər (Seyidov, 1989: 83).

Nəticə

Ümumiyyətlə, Azərbaycanda Azərbaycançılıqdan kənar nəyə əl atılırsa, bu erməni siyasətinin bir variantıdır. Biz ayrı-ayrı millətlərə vətənimizdə yer vermişik ki, yaşasınlar, onu parçalamağa çalışan hər bir nəfər erməni xislətli, düşmən niyyətli. Düşmən niyyətliyə vətənimizdə yer yoxdur.

Gəlin ulu öndərimizin tarixi kəlamına əməl edib azərbaycanlı olmağımızla fəxr edək.

Ədəbiyyat

1. Kalankatuklu, M. (1993). Albaniya tarixi, Bakı, Elm.
2. "AMB". (2007). Elmi Mərkəzi, Bakı.
3. Bünyadov, Z. (1989). Azərbaycan VII-XIX əsrlərdə, Bakı.
4. Əliyev, Ə. (2009). Laçın qədim Oğuz yurdu, Bakı.
5. Məmmədov, X., Məmmədov, N. (2008). Erməni iddiaları və azərbaycanlıların soyqırımı, Bakı.
6. Şükürov, S. (1999). Gəncə.
7. Seyidov, M. (1989). Azərbaycan xalqının soykökünü düşünərkən, Bakı, Yazıçı.
8. https://copat.gov.az/docs/Nesrlər/AZE/Erm%C9%99ni%20uydurmalar%C4%B1/Ermenicilik_uydurmaları.PDF?t=1563357652
9. <http://newtimes.az/processetrends/5669/>

Göndərildi: 16.03.2019

Qəbul edildi: 30.07.2019